

A TANÁCS (KKBP) 2022/2444 HATÁROZATA**(2022. december 12.)****az Európai Unió nigeri katonai partnerségi missziójáról (EUMPM Niger)**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unióról szóló szerződésre és különösen annak 42. cikke (4) bekezdésére és 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének javaslatára,

mivel:

- (1) A Tanács a 2021. április 16-i következtetéseiben meghatározta az Európai Uniónak a Száhel-övezetre vonatkozó integrált stratégiáját. A Tanács aggodalmának adott hangot különösen azzal kapcsolatban, hogy a bizonytalanság fokozatos terjedése és ennek hatása – amelynek első áldozata a civil lakosság – súlyosbította a több válság összefonódásából adódó helyzetet, ami példátlan humanitárius következményekkel jár a régióban, beleértve a belső menekültek és a menekültek, a kényszerű lakóhelyelhagyások, a visszaélések, a közösségek közötti és a közösségekben belüli feszültségek számának növekedését, az ismétlődő élelmiszer- és élelmészeti válságok terjedését, az egészségügyi szükségletek növekedését, valamint az állami szolgálatok konfliktus sújtotta területeken való létrehozásának nehézségét, továbbá elismerte, hogy a bizonytalanság hozzájárul az irreguláris migrációhoz is. A Tanács hangsúlyozta azt is, hogy az Unió a védelem és a biztonság területén továbbra is hozzájárul majd a kapacitásépítéshez a közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) missziók bevetése révén. A Tanács hangsúlyozta továbbá, hogy minden olyan területen, ahol az Unió fellép a Száhel-övezetben, az uniós intézkedéseknek továbbra is központi részét fogja képezni az emberi jogok tiszteletben tartása és előmozdítása – beleértve a nemek közötti egyenlőséget is –, valamint az egyéneknek az integritásuk bármilyen sérülésétől való védelme.
- (2) A Politikai és Biztonsági Bizottság (PBB) 2022. június 30-án – az EUTM Mali és az EUCAP Száhel Mali KBVP-missziók holisztikus stratégiai felülvizsgálatának lezárásakor – úgy ítélte meg, hogy a Nigernek nyújtandó szükséges támogatás biztosításához egy célzott katonai KBVP-misszió létrehozása lenne megfelelő, az Európai Békekeret keretében megvalósuló támogatási intézkedéssel együtt.
- (3) A Tanács 2022. július 18-án az Európai Békekeret keretében megvalósuló támogatási intézkedést hozott létre a nigeri fegyveres erők támogatása érdekében. A támogatási intézkedés különösen egy képzési központ létrehozását támogatja a fegyveres erők technikusai számára.
- (4) A Nigeri Köztársaság külügy- és együttműködési minisztere – 2022. november 30-án kelt levelében – felkérte az Uniót, hogy telepítsen uniós KBVP katonai partnerségi missziót Nigerbe a nigeri fegyveres erők katonai kapacitásának fokozásához való hozzájárulás céljából, támogatva ezáltal Nigert a fegyveres terrorista csoportok elleni küzdelemben, az emberi jogok jogával és a nemzetközi humanitárius joggal összhangban.
- (5) A Tanács 2022. december 12-én válságkezelési koncepciót hagyott jóvá egy olyan lehetséges nigeri KBVP katonai partnerségi misszióra vonatkozóan, amely segíti Niger kapacitásépítési tervének végrehajtását azáltal, hogy támogatja a fegyveres erők technikusai képzési központjának létrehozását a 2022. július 18-án elfogadott támogatási intézkedéssel együtt, kérés esetén szakképzést nyújt a nigeri fegyveres erők szakemberei számára, valamint támogatja egy új hírközlési és parancsnoki támogató zászlóalj létrehozását. Az említett missziót létre kell hozni.
- (6) A PBB-nek a Tanács és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője (a továbbiakban: a főképviselő) felelőssége mellett politikai ellenőrzést kell gyakorolnia a nigeri KBVP katonai partnerségi misszió felett, biztosítania kell a misszió stratégiai irányítását, és az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 38. cikkének harmadik bekezdésével összhangban meg kell hoznia a vonatkozó határozatokat.
- (7) Tárgyalásokat kell folytatni és nemzetközi megállapodásokat kell kötni az Unió által vezetett egységek és a személyi állomány jogállásáról Nigerben, valamint harmadik államoknak a misszióban való részvételéről.

- (8) Az EUSZ 41. cikkének (2) bekezdése értelmében, valamint az Európai Békekeret létrehozásáról szóló (KKBP) 2021/509 tanácsi határozattal ⁽¹⁾ összhangban az e határozatból eredő, katonai vagy védelmi vonatkozású működési kiadásokat a tagállamoknak kell viselniük,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A misszió

(1) Az Unió katonai partnerségi missziót indít Nigerben (EUMPM Niger) annak érdekében, hogy az emberi jogok jogával és a nemzetközi humanitárius joggal összhangban támogassa Nigert a fegyveres terrorista csoportok elleni küzdelemben.

(2) Az EUMPM Niger stratégiai célja a nigeri fegyveres erők kapacitásépítésének támogatása, a fegyveres terrorista csoportok által jelentett fenyegetés megfékezésére, a Niger lakosságának védelmére és egy biztonságos és védett környezet biztosítására irányuló képességének fokozása érdekében.

(3) E célból az EUMPM Nigernek:

- a) a – többek között az oktatóknak nyújtandó – tanácsadás és képzés biztosításával támogatnia kell a fegyveres erők technikusai képzési központjának létrehozását és kiépítését;
- b) szakképzés kérésre történő biztosításával támogatnia kell a nigeri fegyveres erők szakosodott kapacitásainak kiépítését;
- c) támogatnia kell egy hírközlési és parancsnoki támogató zászlóalj létrehozását és kiépítését a zászlóalj egységeinek, szakembereinek és parancsnoki láncának képzésével és mentorálásával, lehetővé téve annak későbbi, nigeri műveleteket támogató, az emberi jogok jogával és a nemzetközi humanitárius joggal összhangban történő bevetését.

(4) A nemzetközi humanitárius jogot, az emberi jogokat, a nemek közötti egyenlőség elvét, a polgári lakosság védelmét, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezete Biztonsági Tanácsának (ENSZ BT) a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325 (2000) sz. határozata, az ifjúságról, békéről és biztonságról szóló 2250 (2015) sz. ENSZ BT-határozat, illetve a gyermekek és a fegyveres konfliktusok kapcsolatáról szóló 1612 (2005) sz. ENSZ BT-határozat szerinti menetrendeket teljes mértékben integrálni és proaktívan érvényesíteni kell az EUMPM Niger stratégiai és operatív tervezésében, tevékenységeiben és a jelentéstételben.

(5) Az EUMPM Nigernek emellett elő kell segítenie az Európai Békekeret által Nigernek nyújtott támogatás biztosítását a fegyveres erők technikusainak képzési központja vonatkozásában, és – amennyiben a Tanács határoz a szükséges támogatási intézkedésről – a kiválasztott hírközlési és parancsnoki támogató zászlóalj vonatkozásában. A misszió tevékenységeit össze kell hangolni a felszerelések Európai Békekereten keresztül kellő időben történő rendelkezésre bocsátásával.

2. cikk

Az uniós misszióparancsnok kinevezése

Az EUMPM Niger misszióparancsnoki tisztségét a Katonai Tervezési és Végrehajtási Szolgálat (MPCC) igazgatója látja el.

3. cikk

A misszió parancsnokságának kijelölése

(1) Az MPCC a műveleti területeken kívüli, katonai stratégiai szintű állandó vezetési és irányítási struktúra. Az MPCC az EUMPM Niger operatív tervezéséért és végrehajtásáért felel.

(2) Az EUMPM Niger missziós erőinek parancsnoksága Nigerben kap helyet, és az uniós missziós erők parancsnokának irányítása alatt működik.

⁽¹⁾ A Tanács (KKBP) 2021/509 határozata (2021. március 22.) az Európai Békekeret létrehozásáról, valamint a (KKBP) 2015/528 határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 102., 2021.3.24., 14. o.).

(3) Az MPCC – a teljes műveleti képességének eléréséig – kiegészül a missziós erők parancsnokságának brüsszeli székhelyű támogató egységével.

4. cikk

Az EUMPM Niger tervezése és elindítása

A Tanács a missziós terv és a művelet-végrehajtási szabályok jóváhagyását követően elfogadja az EUMPM Niger megindításáról szóló határozatot.

5. cikk

Politikai ellenőrzés és stratégiai irányítás

(1) Az EUMPM Niger politikai ellenőrzését és stratégiai irányítását – a Tanács és a főképviselő felelőssége mellett – a PBB gyakorolja. A Tanács felhatalmazza a PBB-t, hogy az EUSZ 38. cikkével összhangban meghozza a vonatkozó határozatokat. E felhatalmazás magában foglalja a tervezési dokumentumok – többek között a missziós terv – és a parancsnoki lánc módosítására vonatkozó hatáskört. E felhatalmazás kiterjed továbbá az uniós missziós erők jövőbeli parancsnokainak kinevezésére vonatkozó határozatok meghozatalára is. Az EUMPM Niger célkitűzéseinek meghatározásával kapcsolatos hatáskörök és az EUMPM Niger megszüntetésével kapcsolatos hatáskör továbbra is a Tanácsot illeti meg.

(2) A PBB rendszeres időközönként jelentést tesz a Tanácsnak.

(3) A PBB rendszeres időközönként jelentést kap az Európai Unió Katonai Bizottságának (EUKB) elnökétől az EUMPM Niger tevékenységeinek végzéséről. A PBB adott esetben meghívhatja üléseire az uniós misszióparancsnokot és az uniós missziós erők parancsnokát.

6. cikk

Katonai irányítás

(1) Az EUKB felügyeli az uniós misszióparancsnok felelőssége mellett megvalósuló EUMPM Niger megfelelő végrehajtását.

(2) Az EUKB rendszeres időközönként jelentést kap az uniós misszióparancsnoktól. Az EUKB adott esetben meghívhatja üléseire az uniós misszióparancsnokot és az uniós missziós erők parancsnokát.

(3) Az EUKB elnöke az elsődleges összekötő az uniós misszióparancsnok felé.

7. cikk

Az uniós válaszlépések összhangja és koordináció

(1) A főképviselő biztosítja e határozat végrehajtását és azt, hogy az összhangban legyen az Unió külső tevékenységének egészével, így például az uniós fejlesztési programokkal és az uniós humanitárius segélyprogramokkal.

(2) A parancsnoki lánc, valamint a PBB által végzett politikai ellenőrzés és stratégiai irányítás sérelme nélkül az uniós missziós erők parancsnoka helyi politikai iránymutatást kap az Unió nigeri küldöttségének vezetőjétől.

(3) Az EUMPM Niger szoros koordinációt folytat az EUCAP Száhel Nigerrel a vonatkozó szakterületeken annak érdekében, hogy hozzájáruljon az EUCAP Száhel Niger, az EUMPM Niger és a nigeri biztonsági és védelmi erők közötti interoperabilitáshoz.

(4) Az EUMPM Niger emellett koordinálja tevékenységeit a tagállamok Nigerben folyamatban lévő vagy jövőbeli kétoldalú kezdeményezéseivel, erőfeszítéseivel és tevékenységeivel, valamint adott esetben a nigeri fegyveres erők kapacitásépítési tervét támogató, hasonlóan gondolkodó partnerekkel is.

8. cikk

Harmadik államok részvétele

- (1) Az Unió döntéshozatali autonómiájának és egységes intézményi keretének sérelme nélkül, valamint az Európai Tanács vonatkozó iránymutatásaival összhangban harmadik államok felkérést kaphatnak az EUMPM Nigerben való részvételre.
- (2) A Tanács felhatalmazza a PBB-t arra, hogy felkérjen harmadik államokat hozzájárulások felajánlására, valamint arra, hogy az uniós missziós erők parancsnokával és az EUKB-val történő konzultációt követően az uniós misszióparancsnok ajánlása alapján meghozza a javasolt hozzájárulások elfogadásáról szóló vonatkozó határozatokat.
- (3) A harmadik államok részvételére vonatkozó részletes szabályokat az EUSZ 37. cikke alapján és az EUMSZ 218. cikkében megállapított eljárás szerint megkötött megállapodásokban kell megállapítani. Amennyiben az Unió és valamely harmadik állam megállapodást kötött ez utóbbinak az uniós válságkezelési missziókban való részvétele keretének létrehozásáról, az EUMPM Niger összefüggésében az említett megállapodás rendelkezései is alkalmazandók.
- (4) Az EUMPM Nigerhez jelentős mértékű katonai hozzájárulást biztosító harmadik államok ugyanolyan jogokkal és kötelezettségekkel rendelkeznek az EUMPM Niger napi irányítása tekintetében, mint az EUMPM Nigerben részt vevő tagállamok.
- (5) Amennyiben harmadik államok jelentős mértékű katonai hozzájárulást tesznek az EUMPM Nigerhez, a Tanács felhatalmazza a PBB-t arra, hogy meghozza a hozzájáruló felek bizottságának létrehozásáról szóló vonatkozó határozatokat.

9. cikk

Az Unió által vezetett személyi állomány jogállása

Az Unió által vezetett egységek és személyi állomány jogállásáról – többek között az őket megillető kiváltságokról és mentességekről, valamint a missziójuk végrehajtásához és zavartalan működéséhez szükséges bármely további biztosítékról – az EUSZ 37. cikke alapján és az EUMSZ 218. cikkében megállapított eljárás szerint megkötött megállapodásban kell rendelkezni.

10. cikk

Pénzügyi rendelkezések

- (1) Az EUMPM Niger közös költségeit a (KKBP) 2021/509 határozatnak megfelelően kell kezelni.
- (2) Az EUMPM Niger közös költségeire vonatkozó pénzügyi referenciaösszeg az e határozat elfogadását követő hároméves időszakra 27,3 millió EUR. A referenciaösszegre vonatkozó, a (KKBP) 2021/509 határozat 51. cikkének (2) bekezdésében említett százalékos arány 15 % a kötelezettségvállalások és 10 % a kifizetések tekintetében.

11. cikk

Projektegység

- (1) Projektek meghatározása és végrehajtása céljából az EUMPM Niger rendelkezhet egy projektegységgel. Az EUMPM Niger keretében adott esetben koordinálni kell a tagállamok és harmadik államok által saját hatáskörükben, az EUMPM Niger megbízatásához kapcsolódó területeken végrehajtott és az EUMPM Niger célkitűzéseit támogató projektekkel, elő kell segíteni ezeket a projekteket és tanácsadást kell biztosítani velük kapcsolatban.
- (2) A (3) bekezdésre is figyelemmel az uniós misszióparancsnok számára felhatalmazást kell adni arra, hogy igénybe vegye a tagállamok vagy harmadik államok pénzügyi hozzájárulását az olyan projektek végrehajtása céljából, amelyek kiegészítik az EUMPM Niger egyéb tevékenységeit és összhangban vannak azokkal. Ilyen esetekben az uniós misszióparancsnoknak megállapodást kell kötnie az említett tagállamokkal vagy harmadik államokkal, amely különösen arra vonatkozik, hogy milyen konkrét eljárásokat kell alkalmazni a harmadik felek részéről felmerülő azon panaszok kezelésére, amelyek az említett tagállamok vagy harmadik államok által rendelkezésre bocsátott pénzeszközök igénybevétele során az uniós misszióparancsnok által hozott intézkedésekből vagy az általa elkövetett mulasztásokból eredő károkkal kapcsolatban merülnek fel.

(3) A hozzájáruló tagállamok vagy harmadik államok által rendelkezésre bocsátott pénzeszközök igénybevétele során az uniós misszióparancsnok által hozott intézkedésekkel vagy az általa elkövetett mulasztásokkal járó felelősséget az említett tagállamok vagy harmadik államok semmilyen esetben sem háríthatják az Unióra vagy a főképviselőre.

(4) A projekttegyesség számára tagállamok vagy harmadik államok által biztosított pénzügyi hozzájárulás elfogadására a PBB jóváhagyása alapján kerülhet sor.

12. cikk

Információk átadása

(1) A főképviselőt fel kell hatalmazni arra, hogy – adott esetben és az EUMPM Niger igényeinek megfelelően – az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokat megállapító 2013/488/EU tanácsi határozattal ⁽²⁾ összhangban az EUMPM Niger céljaira létrehozott EU-minősített adatokat adjon át az e határozathoz csatlakozó harmadik államok számára:

- a) az Unió és az érintett harmadik állam között létrejött, alkalmazandó információbiztonsági megállapodásokban megállapított szintig; vagy
- b) egyéb esetekben a „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” szintig bezárólag.

(2) Konkrét és azonnali operatív igény esetén a főképviselőt arra is fel kell hatalmazni, hogy a 2013/488/EU határozattal összhangban, az EUMPM Niger céljaira létrehozott, legfeljebb „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” szintű EU-minősített adatokat adjon át Niger számára. E célból el kell készíteni a főképviselő és Niger illetékes hatóságai közötti megállapodásokat.

(3) A főképviselőt fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMPM Nigert érintő tanácsi tanácskozásokkal kapcsolatos és a Tanács eljárási szabályzata ⁽³⁾ 6. cikkének (1) bekezdése értelmében szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartozó nem minősített uniós dokumentumokat adjon át az e határozathoz csatlakozó harmadik államok számára.

(4) A főképviselő átruházhatja az (1)–(3) bekezdésben említett hatásköröket, valamint a (2) bekezdésben említett megállapodások megkötésére vonatkozó jogosultságát az Európai Külügyi Szolgálat személyzetének tagjára, és/vagy az uniós misszióparancsnokra és/vagy az uniós missziós erők parancsnokára.

13. cikk

Hatálybalépés és megszűnés

(1) Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

(2) Az EUMPM Niger e határozat elfogadásának napja után három évvel megszűnik.

(3) Ez a határozat – az EUMPM Niger megszűnésére vonatkozóan jóváhagyott terveknek megfelelően, valamint az EUMPM Niger beszámolóinak ellenőrzése és benyújtása tekintetében a (KKBP) 2021/509 határozatban megállapított eljárások sérelme nélkül – a misszióparancsnokság bezárásának időpontjával hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2022. december 12-én.

a Tanács részéről

az elnök

J. BORRELL FONTELLES

⁽²⁾ A Tanács 2013/488/EU határozata (2013. szeptember 23.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 274., 2013.10.15., 1. o.).

⁽³⁾ A Tanács 2009/937/EU határozata (2009. december 1.) a Tanács eljárási szabályzatának elfogadásáról (HL L 325., 2009.12.11., 35. o.).